

آینه

تحت

حداد عادل: مطلب روزنامه اعتمادتوهین به مقدسات نبود

عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام درخصوص مسایل اخیر پیرامون مصاحبه روزنامه اعتماد با ابراهیم اصغرزاده، به «نسیم» گفت: کسی در جامعه ما، حتی اگر با برخی کارهای او موافق نباشیم اهل بیت (ع) را انکار نمی‌کند. حدادعادل گفت: من این مطلب را خوانده‌ام، استنباط من این نیست که خبرنگار مرادش امام حسین(ع) یا حضرت زهر(اس) بوده است؛ وی افزود: بعید می‌دانم در جامعه ما فردی که اسمش اصلاح‌طلب است یا روزنامه‌ای برای یک جناح خاصی باشد که شاید ما هم با بعضی کارهای‌شان موافق نباشیم کسی مقام امام حسین(ع) و حضرت زهر(اس) را انکار کند.

ایران

ماجرای نامه‌بدون امضاءعلیه روحانی

در حالی که برخی رسانه‌ها از نامه‌ای ۱۰۰مضایی با مضمون انتقاد از رئیس جمهوری خبر داده‌اند، نشانی از اسامی امضاکنندگان در دست نیست ۳۰نماینده‌ای که روز گذشته در حاشیه جلسه علنی مجلس مورد سوال خبرنگار «ایران» قرار گرفته‌اند، اساسا از وجود چنین نامه‌ای اظهار بی‌اطلاعی کردند
حجت‌الاسلام سادات ابراهیمی، عضو فراکسیون رهروان: اقلیت انگشت‌شماری در مجلس دوست دارند خواسته‌های خود را با صدای بلند به‌عنوان مطالبات مجلس معرفی کنند نعمتی، سخنگوی هیات‌رییسه: چنین نامه‌ای به هیات‌رییسه مجلس نرسیده و من نیز اصلا آن را ندیده ام
شایسته است هیات‌رییسه مجلس در مقابل این قبیل اقدامات که به‌نام مجلس و البته به کام برخی جریان‌های خاص انجام می‌شود، واکنش شایسته از خود نشان دهد...

دکتر احمدی

هاشمی رفسنجانی نماینده‌وضع‌موجود

فرارغ از مثبت یا منفی‌بودن نقش «اکبر هاشمی‌رفسنجانی» باید بگوییم وی را نمی‌شود در صحنه سیاسی کشور نادیده گرفت... «هاتف آن روز به من مژده این دولت داد/ که در آن جور و حفا صبر و ثباتم دادند». این بیت شعر را آقای هاشمی فردای انتخابات ۲۴خرداد و درحالی می‌نوشت که خود را حامی حسن روحانی معرفی می‌کرد... حسن روحانی که مجری سیاست‌های دهه‌هفتادی هاشمی است...

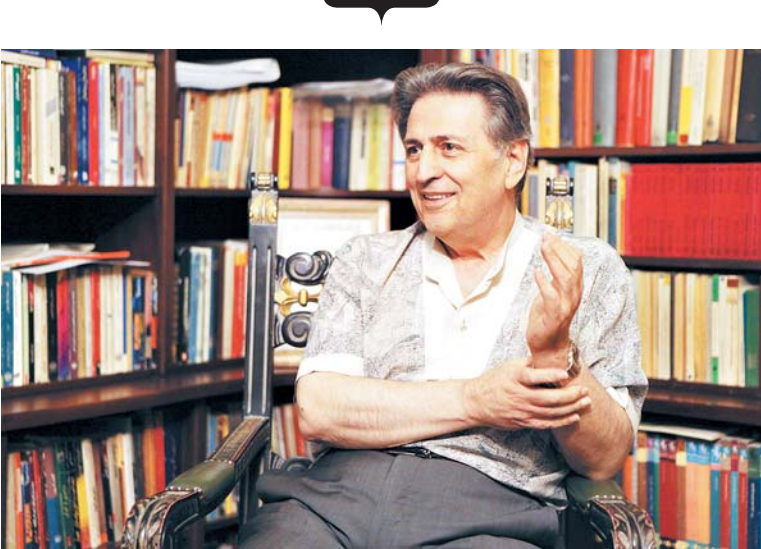
روزی که بختیار در گوشه‌ای از تهران حاضر شده بود که آهن گداخته را از دست شاه ایران بگیرد و در جست‌وجوی نام، شمشیر در هوا بچرخاند و حلقه معتمدی برای نجات سلطنت تشکیل دهد؛ شاید نمی‌دانست تا فرد، هواپیمای«حلقه پاریس» یا بازگشتگان از نوفل‌لوشاتو و «سازندگان حکومتی جدید»، به‌همراه رهبر انقلاب، بر زمین تهران، ۱۷روز بیشتر باقی‌نمانده.

۲۳دی‌ماه ۱۳۵۷، نخستین‌روز نخست‌وزیری بختیار در دوران آشوب بود و پرواز انقلاب، روز ۱۲بهمن در فرودگاه مهرآباد بر زمین نشست و در کنار مسافر اصلی آن-امام خمینی- سیداحمد خمینی که بعدها طباطبایی به نقش فراموش‌شده او در انقلاب اشاره می‌کند، سیدصادق طباطبایی، ابراهیم یزدی، صادق قطب‌زاده، ابوالحسن بنی‌صدر، حسن حبیبی، جلال‌الدین فارسی، مصطفی چمران و... همراه بودند. چندنفری که بعدها در صف نامزد اولین رئیس جمهوری ایران قرار گرفتند؛ اگرچه بعضی از این مسافران، در آینده سیاسی خود بی‌شباهت به یکدیگر بودند و تا حد زیادی از هم دور.

اما در این میان، عده‌ای چون طباطبایی چندان شور و هیجانی برای جلب‌توجه به‌کار نبوده بودند؛ اگرچه در اولین دوره انتخابات ریاست جمهوری، او یکی از ۹۶نامزد انتخابات ریاست جمهوری بود که ۵۰هزار رای در صندوق داشت؛ رای‌ی که شاید مردم عادی به‌دلیل ظاهر متفاوت صادق، سهمی هرچند نامشخص در آن داشتند. جدای از او ابوالحسن بنی‌صدر، احمد مدنی، داریوش فروهر، صادق قطب‌زاده، حسن حبیبی، کاظم سامی، حسن آیت، صادق خلخالی، محمد مکرری، صفرعلی خلیلی، ازجمله نامزدهای اولین دوره انتخابات ریاست جمهوری در ایران بودند.

طباطبایی بعد از مشخص‌شدن نتایج آرای اولین انتخابات ریاست‌جمهوری در ایران و غروب دولت موقت، مسیر دیگری را در سیاست پیش می‌گیرد؛ او از سپهر سیاسی ایران تا زمان جنگ ایران و عراق دور می‌شود و فعالیت سیاسی و اجرایی را کنار می‌گذارد. او به ماهنامه «اندیشه پویا» می‌گوید: «خلی‌ توی ذوقم خورده بود، آنچه را سر مهندس بازرگان آمد، شیوه اداره کشور بعد از دولت موقت با سازوکار مدیریتن ما سازگار نبود.» او همیشه به مهندس بازرگان احترام می‌گذاشت و گاه با بازرگان قیاس می‌شد. طباطبایی در جلد اول خاطرات خود از دیدارش در سال۱۳۴۷، با دکتر بهشتی در هامبورگ می‌نویسد که آیت‌الله بهشتی به او می‌گوید «ما در کشورمان به چهره‌هایی نظیر مهندس بازرگان نیاز داریم که با علوم و فنون روز آشنا باشند و از نظر عقیدتی پخته باشند، این استعداد را من در شما

سیاست

به بهانه درگذشت دکترصادق طباطبایی

تلاش برای انقلاب واصلاح

لیلا ابراهیمیان

آخرین سفرمسافر پرواز ۵۷

پیکر مرحوم صادق طباطبایی امروز پنجشنبه، هفتم‌اسفندماه، از حسینیه جماران تشییع و سپس برای تدفین به حرم‌مطهر حضرت‌امام‌خمینی(ره) منتقل و در کنار مادرش به خاک سپرده خواهد شد. صادق طباطبایی دوم‌اسفند به‌دلیل بیماری سرطان در آلمان درگذشت و پیکرش دیروز وارد تهران شد.

که در ذهن حاضران با استقبالی باشکوه از مسافران هواپیم‌ا به لحظات تاریخی و به‌یادماندنی‌ای بدل شد: «هیچ‌گاه فراموشم نمی‌شود، گویی فضا در ذهن من چیزی نبود که با چشم می‌دیدم، مثل یک رویا بود.» بعد از رسیدن پرواز انقلاب به تهران، طباطبایی با مینی‌بوس شماره ۹، به‌همراه برادر کوچک‌ترش عبدالحسین، مهندس فریدون سبحانی، دکترحسن حبیبی و چندنفر از دوستانش در حسینیه ارشاد به‌دنبال ماشین بلیزر-حامل امام- به‌سمت دانشگاه تهران می‌روند، اما در میان راه متوجه می‌شوند امام در بهشت‌زهراسخترانی می‌کند و آنها از رفتن به بهشت‌زهرادر میان ازدحام جمعیت منصرف شده و به منزل برادر دیگر خود مرتضی می‌روند تا دیداری تازه کنند.

درمسیرهدف

دکتر علی‌اکبر صادقی، استاد حقوق دانشگاه شهیدبهشتی در مقدمه خاطرات سیاسی، اجتماعی طباطبایی می‌نویسد: «باری نخستین‌فرزند از نخستین‌داماد و نخستین‌دختر مرحوم آیت‌الله صدر، پسری بود که بعدها عنوان نخستین‌های افتخارآمیز دیگری را هم در دانش و هنر و بسیاری از ارزش‌های انسانی حایز گردید. نسبتی که این نوباوه نوای خاندان صدر و سلطانی از پدران و اجداد ارجمند خود داشت، استعدادی شگرف در او گذاشته بود که از همان ابتدا در ناصیه‌اش درخشان و مشخص بود تا آن زمان که به سن آموزش رسید و در مدرسه باقریه قم ثبت‌نام شد. کلاس‌های دبستان را یکی پس از دیگری - و حتی دوکلاس در یک‌کلاس- و با سرآمدی بر همگانش به پایان برد و به دبیرستان دین و دانش رفت که در همان سال توسط مرحوم دکتربهشتی تاسیس شده بود.» او در سال آخر از این‌دبیرستان به‌دلیل علاقه به رشته علوم‌طبیعی راهی دبیرستان حکمت می‌شود و بعدا برای ادامه‌تحصیل در رشته شیمی قصد سفر به آلمان می‌کند. او در زمانی نزدیک به ۵۰سال حضور در سپهر سیاسی ایران به‌عنوان روحانی‌زاده، دانشجوی ایرانی، فعال سیاسی، بنیانگذار انجمن‌های اسلامی دانشجویان در اروپا، آمریکا و کانادا و دبیر روابط بین‌الملل آن سازمان، همکاری با فصلنامه ارکان «مکتب مبارز»، نشریه «قدس» و «کرانه» در دوران دانشجویی، همکاری با «کمیته فلسطین» انجمن اسلامی، عضو سابق نهضت آزادی ایران، رفیق ملی- مذهبی‌ها، روشنفکر انقلابی کلاسیک، مترجم کتاب‌های انتقادی نیل پستمن با عنوان «تکنوپولی» و «زندگی در عیش، مردن در خوشی» و معتمد امام و «مجرم اسرار انقلاب» حضور مداوم دارد اما بدون جنجال.

انتصاب‌مهندس‌بازرگان

اعلام نخست‌وزیری بازرگان و پایان‌گرفتن دوران ۳۷روزه بختیار فرا رسیده بود. مردم بختیار را یادگار وفادار مصدق ندیدند. اما بازرگان را دیدند، طباطبایی در جلد سوم خاطرات خود می‌نویسد: «یادم هست که عصر یکشنبه ۱۵بهمن بود که آقای فریدون سبحانی تماس گرفت و گفت فردا ناهار همه دوستان در منزل مهندس بازرگان جمع هستند. شما هم به آنجا بیاایید. من و آقای حبیبی و آقایان قطب‌زاده و کریم‌پناهی رقتیم، حدود ۴۰، ۵۰نفر در آن جلسه بودند. کادرهای بالای نهضت آزادی و افرادی که در انقلاب صاحب چهره و نقش بودند. در این جلسه به افرادی برخوردیم که برخلاف انتظار من دارای روحیه‌ای بسیار تند و انقلابی بودند، به‌طوری‌که به دفعات نگاه پرس‌جوگر من، با دکتر حبیبی و دکتر خدایانهی تلاقی می‌کرد.» قرار بود حکم انتصاب نخست‌وزیر همان‌روز در مدرسه رفاه به مهندس بازرگان ابلاغ شود. «اگرچه عده‌ای از کادر مرکزی نهضت آزادی موافق نبودند که آقای بازرگان ریاست دولت موقت را برعهده بگیرد. با این استدلال که الان شرایط بسیار پیچیده و بحرانی است. عده‌ای معتقد بودند که آقای مهندس بیشتر وقت خودش را صرف ارتقای فکری و سیاسی مجموعه جریانات جامعه کند. عده‌ای نیز دلیل مخالفت ورود نهضت آزادی را در کارهای اجرایی به گفته و نظر آیت‌الله طالقانی مستند می‌کردند.»

طباطبایی در بخشی از خاطراتش می‌نویسد: «من

علی‌رغم اینکه به نهضت آزادی سمپاتی داشتم اما خیلی راحت دربرابر آن اظهارنظر می‌کردم. در نجف وقتی با امام دیدار داشتیم، در دیداری که نیمه‌دوم سال۱۳۵۷ بود، بحث کشیده شد به مسایل ایران. من در آنجا گفتم دوستان ما در خارج از کشور، حتی آنهایی که با نهضت نزدیک هستند از آقای بازرگان کله‌مندند و بعضی از اظهارنظرهای ایشان را نمی‌پسندند. امام گفتند مساله آقای بازرگان را به من محول کنید. مبادا در انجمن‌ها به ایشان توهین بشود. ایشان بسیار مورد احترام قرار بگیرند و مورد اعتماد آقایان باشند و آن‌کله‌ها مساله‌ای نیست.» طباطبایی خود به مهندس بازرگان ارادت داشت و برای همین وقتی در نخستین سفر خارجی نخست‌وزیر به‌منظور شرکت در جشن استقلال الجزایر در پاسخ شوخی ای که گفته شد: «مهندس چگونه با این همه دشمن و مخالف تهران را رها کرده» او با صدای بلند پاسخ داد: «تا من هستم خیال مهندس بازرگان راحت است.» بعدها طباطبایی پیوند تشکیلاتی خود را با نهضت آزادی قطع کرد اما دوستی‌اش کمرنگ نشده و کعده‌های دوستانه به‌راه بود.

رفراندوم‌راه‌چرسیع‌تر‌بر‌گزار‌کنید

وقتی مهدی بازرگان نخست‌وزیر دولت موقت شد، با هماهنگی امام (ره) و به جهت رفاقت دیرینه‌اش با مرحوم مهدی بازرگان، طباطبایی به وزارت کشور رفته و نخستین معاون سیاسی - اجتماعی وزارت کشور شد. ۳۶ساله بود که مسوولیت رفراندوم تاریخی «جمهوری‌اسلامی؛ آری یا نه» را در ۱۲فروردین۵۸ برعهده گرفت و برگزار کرد. او پیش از برگزاری این رفراندوم تاریخی به‌همراه چندنفر از دست‌اندرکاران ستاد مرکزی رفراندوم حضور امام (ره) رسیدند تا از مشورت‌های امام (ره) بهره بگیرند. «به قم رفتیم و اوضاع نامساعد را که منظور وزیر کشور-دکترصدر حاج سید‌جوادی- بود برای ایشان شرح دادم و ضمنا گفتم آقا، حالا که دنیا، شما و رهبری شما و این انقلاب به این عظمت و بذیرفته و به رسمیت شناخته است چه نیازی به رفراندوم داریم؟ من مطمئن هستم که اگر شما «جمهوری‌اسلامی» را به‌عنوان نظام سیاسی کشور اعلام کنید، هم مردم ما و هم مردم دنیا آن را خواهند پذیرفت. ایشان در جواب گفتند شما الان نمی‌فهمید. ۵۰سال دیگر خواهند گفت با سواستفاده از احساسات مردم، نظام موقر خود را بر مردم تحمیل کردند. نه، حتما باید رای‌گیری شود و دقیقا تعداد موافق و مخالف معین شود.» تقریبا اواسط اسفندماه۵۷ بود که اق‌م با تلفن دکترصدر حاج سید‌جوادی به‌همراه دکترحسن حبیبی به دیدن ایشان می‌روند و معاونت سیاسی- اجتماعی به طباطبایی و معاونت اداری- عمرانی به دکترحبیبی واگذار می‌شود و هر دو در همان روز کار خود را شروع می‌کنند. بعد از سه، چهارروز به سبک انجمن اسلامی، ستاد برگزاری رفراندوم را در وزارت کشور تشکیل داده و از طریق حاج احمد‌آقا با روحانیون سرشناس مراکز تماس می‌گیرند تا در همه استان‌ها هماهنگی ایجاد شود و آیین‌نامه اجرایی رفراندوم تدوین و به دولت و به شورای انقلاب برای تصویب فرستاده می‌شود.

تدوین پیش‌نویس قانون‌اساسی

صادق طباطبایی با لحن طنز می‌نویسد «روزی با دکترحسن حبیبی در یکی از قهوه‌خانه‌های پاریس نشسته بودیم، من به او گفتم «شیخنا، مثل اینکه رفته‌رفته قضیه جدی می‌شود، یوی الرحمن شاه بلند شده است و به‌زودی باید حلوایش را بی‌زیم! خب برای اداره کشور باید یک بحث جدی بشود و تدارکاتی باید فراهم کنیم، یک مرتبه غافلگیر نشویم. آقای حبیبی گفت مهم‌ترین چیزی که امام باید در فکرش باشد قانون‌اساسی حکومت آینده است.» طباطبایی و حبیبی با هم قرار می‌گذارند که با امام در این رابطه صحبت کنند. در وقتی دیگر، بعد از نماز مغرب و عشا، با امام در رابطه با این موضوع صحبت کرده و امام به حبیبی می‌گویند که «شما یک فکری بکنید. با دانش و اطلاعات حقوقی و نیز آگاهی که از قوانین کشورهای آزاد دارید، خودتان مطالبی که فکر می‌کنید، لازم است را تنظیم کنید.» آقای سلطانی هم هستند، اگر احتیاج به آرای فقهی دارید از ایشان استفاده کنید.» بعد دکترحبیبی پیش‌نویس قانون‌اساسی را آماده می‌کند و قبل از دادن این متن به امام، دکتر حبیبی به طباطبایی می‌گوید که من در رابطه با حقوق ملت در اسلام چیزی ندیدم. تصمیم می‌گیرند با پدر طباطبایی-آیت‌الله سلطانی- در این زمینه مشورت کنند. آیت‌الله سلطانی می‌گوید که شما وارد نیستید و در اسلام «حقوق الناس» یا همان حقوق ملت‌ها را داریم، با استفاده از این رهنمود، این موارد نیز اضافه می‌شود و این پیش‌نویس به امام داده می‌شود. بعد از آماده‌شدن این پیش‌نویس در سه نسخه تهیه می‌شود. بعد از آن یک پیش‌نویس دومی بعد از رفراندوم جمهوری‌اسلامی- فروردین ۱۳۵۸- یعنی زمانی که امام به قم عزیمت کردند، نوشته می‌شود. دکتر طباطبایی می‌نویسد: «چندروز قبل از برگزاری رای‌گیری در سفر به قم به احمد‌آقا گفتم مردم اطلاعات زیادی از قانون‌اساسی ندارند، به‌خصوص مطالب زیادی این طرف و آن طرف نقل می‌شود... قرار شد در سه، چهار برنامه زنده پیش‌نویس اولیه را برای مردم تشریح کنیم. حضور امام رسیدیم و این موضوع را مطرح کردیم، ایشان گفتند خیلی خوب است و توصیه کردند که با شورای انقلاب هماهنگ بشود. یک تذکر هم دادند که در بحث تلویزیونی عنوان کنید که جمهوری‌اسلامی با حکومت اسلامی فرق دارد.» بعدا طباطبایی ادامه می‌دهد «احمد‌آقا از قم با شورای انقلاب تماس گرفت. فردا صبح من به منزل دکتر شیبیانی رفتم، جلسه تمام شده بود ولی چندنفری هنوز نشسته بودند؛ از جمله آقایان مهدوی‌کنی، خامنه‌ای، موسوی اردبیلی و دکترشیانی.

ادامه در صفحه ۷

آینه دیروز

ایران

- تاکید مقام‌معظم‌رهبری در دیدار اعضای شورای نظارت بر صداوسیما: برنامه‌های صداوسیما، جذاب، مفید و درس‌آموز باشد
- دبیرکل شورای امنیت ملی در مناظره هسته‌ای هیات عرب و آمریکا در شبکه تلویزیونی العربیه اعلام کرد: تهران در برابر دویپشنهاد هسته‌ای استفاده از سانتریفیوژ با قابلیت غنی‌سازی محدود
- مشارکت گروهی کشورها در پروژه غنی سازی
- از سوی ابراهیم جعفری، نخست‌وزیر عراق اعلام شد: تدابیر دولت عراق برای مهار پیامدهای واقعه سامرا
- توافق جدید ایران و روسیه، متکی: ایران برای تولید سوخت هسته‌ای آماده مذاکره و مصالحه است
- احمدی‌نژاد در دیدار فرستاده ویژه رئیس‌جمهوری چین: ملت ایران قادر است بر مشکلات غلبه کند
- رئیس جمهوری فردا به کویت می‌رود
- معاون اول رئیس‌جمهور خبر داد: توافق‌های جدید ایران و روسیه
- با تصویب کمیسون تلفیقی: بارانه کالاهای اساسی سال جدید ۳۴درصد افزایش یافت

- پاسخ ایران به سخنان بوش-سخنگوی وزارت امور خارجه: رئیس‌جمهور آمریکا درباره دموکراسی در ایران دلسوزی نکند
- جتیی: اگر نماینده‌ای تغییر مسیر داد دیگر نماینده نیست
- به دنبال اختلاف بر سر ارث خانوادگی روی داد: قتل‌عام قایلی در جهرم
- شرایط پرداخت وام ۱۰امیلیونی مسکن اعلام شد
- سیاست-مقام‌معظم‌رهبری: نظارت بیشتر بر فرآیند تولید برنامه‌های صداوسیما
- سفیر عراق در گفت‌وگو با اعتمادملی آتلاین:عراق به گذشته باز نخواهد گشت

ورزش

- دیروز در اعتراض به جنایات اشغالگران در سامرا انجام شد: تعطیلی حوزه‌ها و بازار در سراسر کشور
- حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر‌معظم انقلاب اسلامی در دیدار اعضای شورای نظارت بر صداوسیما: سرباان باید مفید و درس‌آموز باشد
- جزییات وام ۱۰امیلیون تومانی مسکن
- حجت‌الاسلام امینی در گفت‌وگو با رسالت: کمک دولت منافاتی با استقلال نماز‌جمعه ندارد
- مردی اتن از نزدیکانش را کشت
- حجت‌الاسلام سیداحمد خاتمی، امام‌جمعه موقت تهران، در اجتماع عظیم بازاریان تهران: تا آمریکایی‌ها در بغداد هستند عراق روی امنیت نمی‌بند
- انفجار در بازار کرپلا: ۵۷شهید و زخمی
- سرمقاله: حزب اسلامی خاورمیانه

کیمیان

- در گزارش محرمانه یک موسسه اروپایی فاش شد: آمریکا در آستانه بزرگ‌ترین رکود اقتصادی
- رایزنی دو یار دیرین انقلاب درباره مسایل جاری کشور
- از فردا انجام می‌شود: توزیع کارت آزمون کارشناسی ارشد دانشگاه‌ها
- تعطیلی بازار تهران در اعتراض به هنک حرمت افته‌ع)
- از زمان اشغالگران تاکنون: ۸هزار عراقی قربانی عملیات تروریستی شده‌اند
- از بن‌در گنز تا کلاله: سه‌هزارهکتار به مساحت جنگل‌های گلستان اضافه می‌شود
- برای تحمیل سازش به حماس: رئیس تشکیلات خودگردان تهدید به استعفا کرد
- گفت‌وگوی اختصاصی با خالد مشعل: شرط حماس برای صلح
- نگاهی به حادثه سامرا-دموکراسی در بستر خشونت
- تجمع در مقابل باغ سفارت انگلیس در قلهک
- در طرح مرکز پژوهش‌های مجلس پیشنهاد شد- کاهش تعطیلات از ۲۵روز به ۱۶روز
- انفجار در عراق
- انتقاد از وزارت امنیت ملی آمریکا
- خطوط اصلی سیاست عراق-مقاله‌ای از زلمای خلیل‌زاد

پنجشنبه

- در مرحله اول: تهران و چندشهر بزرگ مشمول پرداخت وام مسکن نمی‌شود
- در مراسمی با حضور دکتر قالیباف آغاز شد- بهره‌برداری از نخستین ایستگاه پشتیبان آتش‌نشانی و امداد تهران
- رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست: من یک ویرانه تحویل گرفته‌ام
- امداد جاده‌ای نوروزی از ۲۵اسفند آغاز می‌شود